

2026 මැයි - ජුනි
ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ
අධ්‍යයන අංශයේ ප්‍රකාශනයකි.

විමර්ශන

ලෝකය වෙහෙස කිරීමට වෙහෙස වෙමු!

ආර්ථික සංවර්ධනයට පිවිසුමක්

ශ්‍රී ලංකාව තවමත් ධනේශ්වර ක්‍රමයෙන් බැර කෑ ජනතාවක් සිටින, දශක ගණනක පැවැති සමාජ ක්‍රමයක් වෙහෙස කිරීමට පොරොන්දු වූ ආණ්ඩුවක් තිබෙන සුහුඹුල් අවධියක සමාජ පරිවර්තනයක් අරඹා ඇති රාජ්‍යයකි.

පසුගිය වසරක කාලය ඇතුළත රාජ්‍යයට සෘජුව බලපෑ එහෙත්, ආණ්ඩුවේ පාලනයෙන් දුරස්ථව දිව්‍යා සුළුකුණාටුව සහ මැදපෙරදිග ඇතිවූ යුදමය තත්ත්වයන් යනාදියටද මුහුණ දෙමින්, මේ සියලු තත්ත්වයන් යටතේ ආර්ථික ස්ථාවරභාවයක් ළඟා කර ගැනීම සරල සාමාන්‍ය කරුණක් නොවේ. අගාධයට වැටුණු රටක් එයින් ගොඩ ගැනීම වැටී තරම් පහසු නොවුණත්, එයට කළ හැකි පිළියම් වසරකින් ඕනෑවටත් වඩා යෙදු ආණ්ඩුවක් ලංකා ඉතිහාසයේ අපට හමුවී නැත. මෙය හුදෙක් සංඛ්‍යා සහ දත්ත මත පදනම්ව පමණක් කරන විග්‍රහයක් නොව බිමෙහි සත්‍යය ලෙස දැකිය හැකි දෘශ්‍යමාන සාධක මත එළඹෙන නිගමනයකි. පිරිහෙන රටක මූලික කාරණයක් වන්නේ එම පිරිහීම නැවැත්වීමයි. එහෙත්, වර්තමාන ආණ්ඩුව විසින් පිරිහීම නැවැත්වීම පමණක් නොව ආර්ථික වර්ධනයක්ද අත්පත් කරගෙන තිබේ. ඕනෑම ආර්ථිකයක තම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රමාණයට වඩා වැදගත් වන්නේ එම ආර්ථිකය බාහිර කම්පනයන්ට මුහුණ දිය හැකි ආකාරයට නොසැලෙන ආර්ථිකයක් ලෙස (Resilient Economy) ස්ථාවර කරගෙන ඇත්ද යන්නයි. අනෙක් අතට එය ජනතා කේන්ද්‍රීය (People Centered) ආර්ථිකයක්ද නැද්ද යන්නයි. සමාජවාදී ආර්ථිකයක මෙම කරුණු දෙකම එක ලෙස සම්පූර්ණවීම ඉතා වැදගත් වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය වසරක් ඇතුළත මෙම තත්ත්වයන් දෙකටම අදාළ මූලික ප්‍රවීණතා ලබාගෙන ඇති බවට පෙන්විය හැකි කරුණු ඕනෑ තරම් සම්පූර්ණ කර ඇත.

සියලු බාධාවන් තිබියදී පවා ශ්‍රී ලංකාව 2025 වසරේ 5% ක ආර්ථික වර්ධනයක් අත්පත් කරගත්තේය.

ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සහ ඒකපුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ආසන්න වසර කිහිපයක පහත වගු අංක 01 පරිදි වේ.

ලංකාවේ ඉතිහාසයේ පළමුවැනි වතාවට ඒකපුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (ඒකපුද්ගල ආදායම) ඩොලර් පන්දහසේ සීමාව පසු කර ගියේය. ලෝකයේ වේගයෙන් සංවර්ධනය වූ සහ සංවර්ධනය වන රටවලට පවතින අභියෝගයක් වන්නේ මෙම පන්දහසේ

වසර	ද.දේ.හි (රු.බිලියන)	වාර්ෂික ඒක පුද්ගල දළ දේ නිෂ්පා. (එ.ජ.ඩො)
2023	27,539	3,818
2024	30,095	4,546
2025	32,750	5,003

වගු අංක 01
සීමාවට ළඟාවීමයි. අප දැන් එම සීමාව වසරක් ඇතුළත ළඟා කරගෙන ඇත.

පසුගිය වසරේ නොවැම්බර් මාසයේ පැමිණි 'දිව්‍යා' සුළුකුණාටුවත්, ඉන්පසු පැමිණි මැදපෙරදිග අර්බුදයත් අතරේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය ඉහත අයුරින් කළමනාකරණය කරගෙන විදේශ වෙළෙඳාමද යහපත් අයුරින් පවත්වාගෙන යාම සැලැකිය යුතු ජයග්‍රහණයකි. එය 2026 මුල් මාස දෙකෙහි විදේශ වෙළෙඳාමේ දත්ත ඇසුරින් පැහැදිලි වේ. (වගු අංක 02)

ඉහත සංඛ්‍යාවලට අනුව අපනයන

විස්තරය	2025 ජන/පෙබ. ඩොලර් මිල.	2026 ජන/පෙබ. ඩොලර් මිල.
අපනයන	2,106	2,207
ආනයන	3,250	3,637
වෙළඳ ශේෂය	-1,144	-1,430

වගු අංක 02

ආදායම 2025 වසරට සාපේක්ෂව 2026 මුල් මාස දෙක තුළ ඉහළ ගොස් ඇති අතර, ආනයන වියදම ඊටත් වඩා ඉහළ ගොස් ඇත. ආර්ථිකයට සිදුවූ විශාල හානි තත්ත්වයක් යටතේ වුවද මේ මට්ටමින් පවත්වාගෙන යාම විශාල ජයග්‍රහණයකි.

අවාසිදායක වෙළෙඳ තත්ත්වයක් සහ අර්බුද තත්ත්වයක් යටතේ වුවද, ආර්ථිකයේ අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා මිල ඒ තරම් ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගියේ නැත. සාමාන්‍ය මිල මට්ටමට වසරක් තුළ සිදුවන වෙනස්කම් පවා මෙවර ප්‍රමාණාත්මකව බලපෑවේ නැත.

මෙය අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ කිහිපයක මාර්තු මාසයේ මිල සමඟ සැසඳීමෙන් පැහැදිලි කරගත හැක. (වගු අංක 03)

මේ අනුව බොහෝ අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩවල මිල විශාල ලෙස ඉහළ ගොස් නැති අතර, විශාල ස්වාභාවික ව්‍යසනයකට පසුවත් එය මනාව කළමනාකරණය කර ගැනීමට

විස්තරය	2025 මාර්තු රුපියල්	2026 මාර්තු රුපියල්
සම්බා සහල්	240	260
හාඩු	230	230
රතු කැකුළු	220	220
පරප්පු	280	283
සුදු සීනි	235	217

වගු අංක 03

හැකිවීම නොසැලෙන ආර්ථිකයකට පියමං කරනා ලක්ෂණයන්ය.

අර්බුද මැද විදෙස් විනිමය කළමනාකරණය කර ගැනීමද පහසු කටයුත්තක් නොවේ. එහෙත්, 2026 මුල් මාස තුන තුළ එයද සාර්ථක මට්ටමේ පැවැතිණි. සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ඩොලර් ආදායම සුළු ප්‍රමාණයකින් පහළ ගොස් තිබුණද සංචාරකයන්ගේ පැමිණීමේ වර්ධනයක් පෙන්වුම් කර තිබිණි. ඒ අතර, විදෙස් ශ්‍රමික ප්‍රේෂණවල සැලැකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වුම් කර තිබිණි. 2026 මුල් මාස තුන තුළ එලෙස විදේශ ශ්‍රමික ප්‍රේෂණ 26.5%කින් ඉහළ ගොස් තිබුණු අතර, එය යහපත් විදේශ සංචිත ප්‍රමාණයක් පවත්වාගෙන යාමටත්, රුපියලේ අගය විශාල ලෙස අවප්‍රමාණය නොවී පවත්වාගෙන යාමටත් විශාල ලෙස බලපෑවේය. (වගු අංක 04)

මේ තත්ත්වය යටතේ විදේශ සංචිත ප්‍රමාණය 2026 පෙබරවාරි මස වන විට ඩොලර් මිලියන 7,270ක් දක්වා ඉහළ ගොස් තිබිණි. එය 2024 දෙසැම්බර් වන විට 6,122ක් ලෙසද 2026 ජනවාරි වන විට ඩොලර් මිලියන 6,832ක් ලෙසද වාර්තා වී තිබිණි. මෙම ඩොලර් මිලියන 7,270 වාර්තා කර ඇත්තේ, 2026 වසරේ ණය වාරික සහ පොලී ඩොලර් මිලියන 3,700ක් පමණ ගෙවීමෙන් පසු සහ ඩොලර් මිලියන 1,500ක් පමණ වාහන ආනයනයට ගෙවූ පසුවය. මෙම

අර්බුද හමුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික කළමනාකරණය

වර්තමාන යුදමය තත්ත්වය තුළ ලෝක ආර්ථික අර්බුදය මෙවර පැමිණෙන්නේ ලෝකයේ බොහෝ රටවලට ගැටලු ගණනාවක් එකතු කරමිනි. එයට හේතුව යුද්ධය ඉරානය සහ එක්සත් ජනපදය අතර වුවද, ලෝකයේ අත්‍යවශ්‍ය පරිභෝජනයක් වන බනිජ තෙල් සැපයුම සඳහා මෙය සෘජුවම බලපාන හිසයි. ඒ අතර, ආර්ථික අර්බුද රැසකට මුහුණ දී සිටි ලංකාව වැනි රටකට මෙය බලපාන්නේ ඊටත් වඩා දරුණු ආකාරයටය. කෙසේ වෙතත් මෙවැනි ඉතා හරක තත්ත්වයක් යටතේ ලංකාව තම ආර්ථිකය කළමනාකරණය කර ගන්නේ කෙසේද යන්න අතිශය වැදගත්ය.

වර්ධනය කරගෙන තිබීම 'දිට්ටා' වැනි අවස්ථාවලට මුහුණ දීමට බෙහෙවින් ඉවහල් විය.

අඛණ්ඩ බලශක්ති සැපයුම සහ මහජන සහන

මැදපෙරදිග අර්බුදය හේතුවෙන් ලෝක වෙළෙඳපොළේ බොරතෙල් මිල 2022 වසරෙන් පසු ඉහළම අගය වාර්තා කර ඇත. එසේ වුවද, 2022 වසරේ මෙන් තෙල් හෝ ගෑස් පෝලිම්, නැව් හරවා යැවීම් හෝ විදුලි කප්පාදුවක් වර්තමානයේ දක්නට නොලැබේ.

උද්ධමනය පාලනය සහ ජනතාවගේ ක්‍රය ශක්තිය වර්ධනය

2022 මැද භාගයේදී 67%ක් දක්වා ඉහළ ගොස් තිබූ අධි උද්ධමනය, 2026 මැයි මාසය වන විට 5.4%ක සෞඛ්‍යසම්පන්න අගයක් දක්වා පාලනය කර ඇත.

ක්‍රය ශක්ති සමතාව (PPP) මත පදනම්වූ ඒකපුද්ගල GDP අගය 2022 දී පැවැති ඇමෙරිකානු ඩොලර් 13.2K සිට 2025 වන විට ඩොලර් 13.9K දක්වා වර්ධනය වී ඇත.

නාමික ඒකපුද්ගල GDP අගය ඇමෙරිකානු ඩොලර් 5,000 සීමාව පසු කර ඇති අතර, මෙයින් සාමාන්‍ය ජනතාවගේ සැබෑ මිලදී ගැනීමේ හැකියාව ඉහළ ගොස් ඇති බව තහවුරු වන අතර, වර්ධනය වන දිශාවට ආර්ථිකය ගමන් කරන බවට සාධක මතු වෙමින් පවතී. ව්‍යාපාරික අවස්ථා පුළුල්වීම, සේවා විරැකියාව අඩුවීම වැනි කරුණුවලට එලෙස ආර්ථිකය වර්ධනය වීම සෘජුවම බලපා ඇත.

සමාජ ආරක්ෂණය සහ වැටුප් වර්ධක

දුප්පත් සහ අන්ත දුප්පත් පවුල් සඳහා ලබා දෙනු ලබන මාසික ප්‍රතිලාභ දීමනාව සැලැකිය යුතු ලෙස ඉහළ නංවා ඇත.

රාජ්‍ය අංශයේ අවම මාසික මූලික වැටුප රුපියල් 24,250.00 සිට රුපියල් 40,000.00 දක්වා අදියර 3ක් යටතේ වැඩි කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයන්ගේ ජාතික අවම වැටුප 2026 ජනවාරි සිට රුපියල් 30,000.00 දක්වා ඉහළ නංවා ඇත.

රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණය

2022 වර්ෂයේදී බංකොලොත්වූ මෙරට ආර්ථිකය ප්‍රකෘතිමත් වෙමින් පවතින අතරතුර, 2025 දී මුහුණ දුන් 'දිට්ටා' සුළිකුණාටුව සහ 2026 මැදපෙරදිග යුදමය වාතාවරණය වැනි දරුණු අභියෝග මධ්‍යයේ වුවද, ජනතාවට අවම බලපෑමක් වන පරිදි ආර්ථිකය කළමනාකරණය කිරීමට වත්මන් රජය සමත් වී ඇත.

මෙහිදී රජය දැඩි මූල්‍ය විනයක් සහිත ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කර ඇත. නාස්තිය අවම කරමින්, ආදායම් ඉලක්ක අභිබවා යමින් සහ වියදම් ප්‍රමුඛතාගත කරමින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු හසුරුවා ඇත. රජය විසින් අලුතින් මුදල් මුද්‍රණය කිරීමක් හෝ අමතර ණය ලබා ගැනීමක් හෝ සිදු කර නොමැත.

කලින් පැවැති රාජ්‍ය පාලන කාලවල මෙම 'දිට්ටා' සුළිකුණාටුව පැමිණියේ නම්, එය ආශීර්වාදයක් කරගෙන බිලියන ගණනකට ඊට ණය කර ඔවුන් විශාල මුදලක් ඒ හරහා ගසාගෙන හමාරය. ඒ වෙනුවට වර්තමාන රජය 'දිට්ටා' සුළිකුණාටුව විකුණාගෙන කැමේ ක්‍රමය අනුගමනය කළේ නැත.

2022 වසරේදී ප්‍රාථමික ගිණුමේ රුපියල් බිලියන 895ක හිඟයක් වාර්තාවූ නමුත්, 2025 වසරේදී එය රුපියල් බිලියන 1,202ක විශාල අතිරික්තයක් දක්වා

ඉන්ධන මිල ඉහළ යාමෙන් ජනතාවට වන බලපෑම අවම කිරීමට 2026 අප්‍රේල් සිට මාස 3කට රුපියල් බිලියන 100ක සහන පැකේජයක් ලබාදී ඇත. මෙහිදී ඩිසල් ලීටරයකට රුපියල් 100ක සහ පෙට්‍රල් ලීටරයකට රුපියල් 20ක සහනාධාරයක් ලබා දෙනු ලැබේ.

මීට අමතරව ධීවර ප්‍රජාවටද ඉන්ධන සහනාධාර ලබා දී ඇති අතර, බහුදින ධීවර යාත්‍රාවක් සඳහා රුපියල් 1,50,000ක විශේෂ දීමනාවක් ද ලබා දී ඇත.

ස්වාභාවික ව්‍යසන කළමනාකරණය (2025 දිට්ටා සුළි කුණාටුව)

2025 'දිට්ටා' සුළිකුණාටුව හේතුවෙන් රටේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයෙන් 4%ක (ඩොලර් බිලියන 4.1ක) හානියක් සිදුවූ අතර, එය 2004දී සුනාමි ව්‍යසනයෙන් සිදුවූ හානියට වඩා විශාලය.

මෙම තත්ත්වය හමුවේ වුවද, රජය නව මුදල් මුද්‍රණය කිරීමකින් තොරව රුපියල් බිලියන 500ක අතිරේක ප්‍රතිපාදනයක් ඊට ගොඩනැගීමට වෙන් කළේය.

පීඩාවට පත් ජනතාවගේ නිවාස පිරිසිදු කිරීමට රුපියල් 25,000.00ක්, ගෘහ උපකරණ මිලදී ගැනීමට රුපියල් 50,000.00ක්, මාස 6ක නිවාස කුලී සහ හානියට පත් නිවාස සඳහා ලක්ෂ 5 සිට ලක්ෂ 50 දක්වා වන්දි මුදල් ද ලබා දෙන ලදී.

රජයේ තනතුරු සඳහා පත් කිරීම් සහ ඉවත් කිරීම් හෙතික හා පරිපාලනමය ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ විමසීමක්

රජයේ ප්‍රධාන තනතුරු සඳහා පත් කිරීම්වලටත් ඉවත් කිරීම්වලටත් අදාළ හෙතික සහ පරිපාලනමය ක්‍රියාවලිය විමසා බැලීමට මෙම ලිපිය මඟින් අපේක්ෂා කරමු. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව, ආයතන සංග්‍රහය සහ කාර්ය පටිපාටික රීති මේ සඳහා මූලාශ්‍ර කරගෙන ඇත.

රජයේ තනතුරු සඳහා පත් කිරීම් සහ ඉවත් කිරීම් පිළිබඳ පසුගිය කලාපයේ පළමු ලිපිය හා සබැඳිය.

රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් කරනු ලබන බඳවා ගැනීම්

ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ (21 වැනි සංශෝධනය දක්වා) විධිවිධාන සහ ස්ථාපිත පරිපාලන රීති අනුව රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් සිදු කරනු ලබන බඳවා ගැනීම් සහ සේවයෙන් ඉවත් කිරීම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක පටිපාටිය පහත දැක්වේ.

01. බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය:

රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් බඳවා ගැනීම් සිදු කරනු ලබන්නේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් තීරණය කරනු ලබන පොදු ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලවය.

පත් කිරීම් - දිපව්‍යාප්ත සේවාවන් (උදා: ශ්‍රී ලංකා පරිපාලන සේවය, ශ්‍රී ලංකා අධ්‍යාපන පරිපාලන සේවය, ශ්‍රී ලංකා ඉංජිනේරු සේවය වැනි) සහ දෙපාර්තමේන්තුගත විධායක/ මාණ්ඩලික ශ්‍රේණි සඳහා පත්වීම් ලබා දීම අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් පනවනු ලබන පොදු ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව සිදු කෙරේ.

• සේවා ව්‍යවස්ථා හා බඳවා ගැනීමේ පටිපාටි (Service Minutes and Schemes of Recruitment - SM & SOR): සෑම සේවාවක් සඳහාම සේවා ව්‍යවස්ථාවක් මෙන්ම සෑම රජයේ තනතුරක් සඳහාම අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියක් තිබිය යුතුය. මෙහි බඳවා ගැනීමේ සුදුසුකම්, වයස් සීමාවන්, වැටුප් පරමාණයන්, පත් කිරීමේ සහ උසස් කිරීමේ පටිපාටිය ආදිය සඳහන් වේ. මෙම සේවා ව්‍යවස්ථා හා බඳවා ගැනීමේ පටිපාටි අනුමත කිරීමේ බලය රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව සතු වේ.

• ප්‍රසිද්ධියට පත් කිරීම: අදාළ සේවා ව්‍යවස්ථාවේ හෝ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියේ සඳහන් ආකාරයට පුරප්පාඩු පවතින තනතුරු සඳහා අයදුම් පත් කැඳවීම රජයේ ගැසට් පත්‍රය, පුවත්පත් දැන්වීම් හෝ නිල වෙබ් අඩවි හරහා ප්‍රසිද්ධ නිවේදන ලෙස සිදු කළ යුතුය.

• තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය

තරග විභාග: දිපව්‍යාප්ත සේවා / විධායක / මාණ්ඩලික මට්ටමේ බොහෝ තනතුරු සහ කළමනාකරණ සේවා නිලධාරී, ග්‍රාම නිලධාරී වැනි බොහෝ තනතුරු සඳහා ද ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව හෝ පිළිගත් ආයතනයක් මඟින් පවත්වනු ලබන තරග විභාගවල ප්‍රතිඵල මත.

හා / හෝ

සම්මුඛ පරීක්ෂණ: ඉහත පරිදි පවත්වනු ලබන විභාගවල ලකුණු පදනම් කරගෙන සුදුසුකම් පරීක්ෂාව සඳහා පැවැත්වෙන සාමාන්‍ය සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් මඟින් හෝ සේවා ව්‍යවස්ථාව හෝ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටි පදනම් කරගෙන ලකුණු ලබා දෙන ව්‍යුහගත සම්මුඛ පරීක්ෂණ මඟින් හෝ සුදුසුසත් තෝරාගෙන අදාළ පත්වීම් ලබා දෙනු ලබයි.

• පත්වීම් ලිපි නිකුත් කිරීම: තෝරා ගත් අපේක්ෂකයන් සඳහා රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් හෝ එම බලතල පැවරුණු බලධරයකු විසින් හෝ පත්වීම් ලිපි නිකුත් කරනු ලැබේ.

02. සේවයෙන් ඉවත් කිරීමේ (විනය පාලන) ක්‍රියාවලිය

රාජ්‍ය නිලධාරියකු සේවයෙන් ඉවත් කිරීම 'ස්වාභාවික යුක්ති ධර්මය' (Natural Justice) මත පදනම්ව, ආයතන සංග්‍රහයේ දෙවන කාණ්ඩය පදනම් කර ගනිමින් විධිමත් විනය පටිපාටියක් අනුව සිදුවේ.

අ) මූලික විමර්ශනය

යම් නිලධාරියකු සම්බන්ධව විෂමාවාරයක් අනාවරණය වූ විටෙක, ඒ පිළිබඳව කරුණු සෙවීමට මූලික විමර්ශනයක් පවත්වනු ලැබේ. එහිදී වරදක් සිදු කර ඇති බවට සාක්ෂි තිබේ නම් පමණක් ඉදිරි විනය පියවර ගනු ලැබේ.

ආ) වැඩ තහනම් කිරීම (Interdiction)

වෝදනාවල බරපතළකම අනුව පරීක්ෂණය අවසන් වන තෙක් නිලධාරියාගේ වැඩ තහනම් කළ යුතු අවස්ථාවක් නම්, එසේ කිරීමට විනය බලධරයාට හැකියාව ඇත.

ඇ) වෝදනා පත්‍රය ඉදිරිපත් කිරීම

නිලධාරියා විසින් සිදු කරන ලද වැරදි ඇතුළත් විධිමත් වෝදනා පත්‍රයක් ඔහු වෙත භාර දිය යුතුය. ඒ සඳහා නිදහසට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට නිලධාරියාට සාධාරණ කාලයක් ලබා දේ.

ඈ) විධිමත් විනය පරීක්ෂණය

නිලධාරියා ලබා දෙන නිදහසට කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම්, ස්වාධීන පරීක්ෂණ නිලධාරියකු හෝ පරීක්ෂණ කමිටුවක් හෝ ඉදිරියේ විධිමත් විනය පරීක්ෂණයක් පවත්වනු ලැබේ. මෙහිදී අදාළ මූලිකයාට අවශ්‍ය නම්, රැකවරණ නිලධාරියකුගේ සේවය ලබා ගත හැකිය.

ඉ) තීරණය / විනය නියෝග නිකුත් කිරීම

ඉහත පරිදි වන විධිමත් විනය පරීක්ෂණ අවසානයේ ලබා දෙන පරීක්ෂණ වාර්තාව විනය බලධරයා සලකා බැලීමෙන් පසුව අවසන් තීරණය ගනු ලැබේ. විනය බලධරයා රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව වන විටකදී කොමිෂන් සභාව විසින් තීරණය ලබා

දේ. වෝදනා ඔප්පු වුවහොත්, ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග:

- සේවයෙන් පහ කිරීම (Dismissal).
- සේවය අවසන් කිරීම (Termination).
- වැටුප් වර්ධක අත්හිටුවීම, විලම්භනය කිරීම හෝ තනතුරෙන් පහත හෙළීම ආදී විනය දඬුවම් විනය නියෝග තුළින් ලබා දිය හැකිය.

03. අභියාචනය කිරීමේ අයිතිය:

රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ බලය අභිනියෝජිත බලධරයකු විසින් ලබා දුන් තීරණයක් නම්, රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවට අභියාචනය ඉදිරිපත් කළ හැකිය. රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ තීරණයකින් අගතියට පත් නිලධාරියකු නම්, ඒ සඳහා සහනයක් ලබා ගැනීමට පහත පරිදි අභියාචනය ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

1. පරිපාලන අභියාචන විනිශ්චය අධිකාරිය (AAT): කොමිෂන් සභාවේ තීරණයට එරෙහිව මෙහි අභියාචනයක් ගොනු කළ හැකිය.

2. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය: මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වී ඇත්නම්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 126 වැනි ව්‍යවස්ථාව යටතේ පෙත්සමක් ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

විශේෂ සටහන: කිසිදු මන්ත්‍රීවරයකුට හෝ දේශපාලන අධිකාරියකට හෝ රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාවේ කටයුතු සඳහා මැදිහත් වීමට අවසර නොමැති අතර, ඒ සඳහා බලපෑම් කිරීමටද නොහැකිය. එසේ බලපෑම් කිරීම මහාධිකරණයේ නඩු පැවරීමට හේතු වන අතර, ඒ අනුව වරදකරු වුවහොත්, රුපියල් ලක්ෂය නොඉක්මන දඩයක් හෝ වසර 07ක් දක්වා බන්ධනාගාරගත කිරීම කළ හැකිය.

3. බලතල පැවරීම යටතේ (දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්) සිදු කරන පත්වීම්:

පරිපාලනමය පහසුව සඳහා රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව විසින් තමන් සතු ඇතැම් බලතල දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන් හෝ අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරුන් හෝ බලය අභිනියෝජිත කමිටුවක් හෝ වෙන පවරන අවස්ථා ඇත.

එවැනි අවස්ථාවකදී පත්කිරීම් ඒ ඒ සේවා ව්‍යවස්ථාවල හෝ බඳවා ගැනීම් පටිපාටිවල සඳහන් පත්කිරීම් බලධරයා විසින් සිදු කෙරේ.

උදා :- ඒකාබද්ධ සේවයේ තනතුරු - ඒකාබද්ධ සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින්.

එවැනි තනතුරුවල සේවය අවසන් කිරීමද, ඒ ඒ පටිපාටිවල සඳහන් විනය බලධරයා විසින් සිදු කෙරේ.

අභ්‍යවකාශය විවිධා ඝන

පසුගියදා නාසා ආයතනය මගින් දැනට කිහිපයකට පසු ගනනාමින් සිටි දෙනෙකු සඳ වෙත යැවීමේ සමග සඳ තරණය පිළිබඳවත්, අභ්‍යවකාශය ජය ගැනීම පිළිබඳවත් නැවත කතාබහට ලක්විය. එම සාකච්ඡා තුළ අභ්‍යවකාශය පිළිබඳවද කතාබහ සිදු කෙරුණු අතර, එහිදී අභ්‍යවකාශය සම්බන්ධව දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ පවතින මිථ්‍යා මත නැවත නැවත පුනරුච්චාරණය විය. පොදු සමාජයේ බහුතරයක් විශ්වාස කරනු ලබන එම වැරැදි අදහස්වලින් සමහරක් විද්‍යාත්මක ස්වරූපයෙන් ගොඩනැගී ඇත. එම නිසාම සමාජය ඒවායේ සත්‍ය අසත්‍යතාව නොවිමසා එම මත පහසුවෙන් වැළඳ ගනී. එවන් මත කිහිපයක සැබෑ විද්‍යාත්මක පදනම් මෙම ලිපියෙන් සාකච්ඡා කරමු.

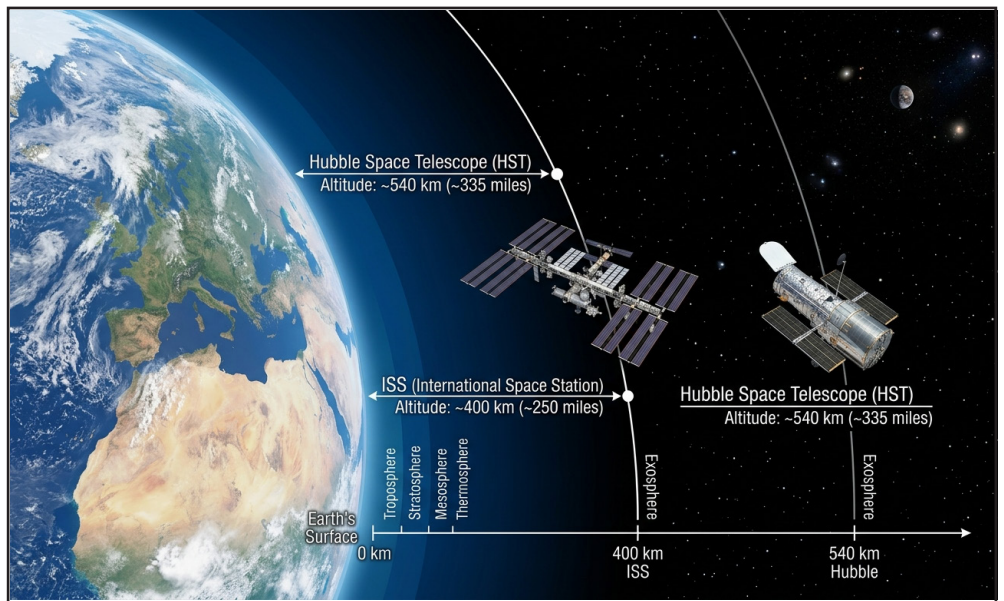
අභ්‍යවකාශය යනු?

පොදු පිළිගැනීම අනුව අභ්‍යවකාශය යනු ඉර, හඳ, තරු මෙන්ම පෘථිවියද පවතින වටාපිටාවයි. පෘථිවිය පවතින්නේ අභ්‍යවකාශයේ වන නිසාම අපි සිටින්නේද අභ්‍යවකාශයේය. සඳු ගමන්වලදී, පෘථිවියෙන් එපිට ගවේෂණයේදී ඒවා අභ්‍යවකාශ ගමන් ලෙස අප හඳුන්වන්නේ සැබැවින්ම අපට සාපේක්ෂව පමණි. විශ්වයට සාපේක්ෂව ගතහොත්, පෘථිවිය අභ්‍යවකාශයේ පවතින තවත් එක් ග්‍රහලෝකයක් පමණක් වන අතර, අපද අභ්‍යවකාශයේ සිටින ජීවීන් පිරිසක් පමණක් වේ. කෙසේ නමුත්, භාවිතයේදී අප සහ අපද ඇතුළත් පෘථිවිය අභ්‍යවකාශය ලෙස නොසැලැකෙන බැවින්, අභ්‍යවකාශය ලෙස හැඳින්විය යුත්තේ කුමන සීමාවකින් එපිටද යන්න පිළිබඳව නිර්ණායක සාදා ගැනීමට මිනිසාට සිදුවිය.

දැනට ලොව පුරා පොදු පිළිගැනීම වන්නේ මුහුදු මට්ටමේ සිට කිලෝ මීටර් 100ක සීමාවෙන් එපිට අභ්‍යවකාශය ලෙස හැඳින්වෙන බවයි. මෙය 'කාර්මන්' සීමාව නම් වේ. හංගේරියානු-ඇමෙරිකානු ජාතික ගණිතඥයකු වූ තියඩෝර් වොන් කාර්මන් විසින් මෙම සීමාව හඳුන්වාදී තිබේ. ඒ අනුව මෙම සීමාවේදී වායුගෝලය ඉතා තුනී වේ. මෙම සීමාව ඉක්මවූ පසු සාමාන්‍ය ගුවන් යානාවල ඇති තාක්ෂණය අනුව ගමන් කිරීම අපහසු වන අතර, ගමන් කළ හැක්කේ අභ්‍යවකාශ යානා තාක්ෂණයෙන් සැදුම්ලත් යානාවලට පමණි.

කෙසේ නමුත්, 'කාර්මන්' සීමාව

පොදු පිළිගැනීම වුවත්, එක් එක් රටවල් සහ ආයතන අනුව මුහුදු මට්ටමේ සිට

පෘථිවියේ සිට ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානය සහ හබල් දුරේක්ෂය පිහිටා තිබෙන දුර.

අභ්‍යවකාශයට ඇති දුර පිළිබඳ පිළිගැනීම් වෙනස් වේ. උදාහරණයක් ලෙස එක්සත් ජනපදයේ නාසා ආයතනය සහ එක්සත් ජනපද ගුවන් හමුදාව අභ්‍යවකාශය ලෙස පිළිගනු ලබන්නේ මුහුදු මට්ටමේ සිට කිලෝ මීටර් 80ක සීමාව ඉක්මවූ පසු එළඹෙන ප්‍රදේශයයි.

අභ්‍යවකාශය ඇත්තේ වායුගෝලයේ සීමාවෙන් ඔබ්බේ ද?

සමාජයේ පොදු පිළිගැනීම වන්නේ අභ්‍යවකාශය ඇත්තේ පෘථිවි වායුගෝලයට ඔබ්බෙන් බවයි. එහෙත්, ඉහත දැක්වූ සීමාවන්ට අනුව අභ්‍යවකාශය සැබැවින්ම ආරම්භ වන්නේ පෘථිවි වායුගෝලයේ අභ්‍යන්තරයෙනි. මුහුදු මට්ටමේ සිට ඇති උස අනුව පෘථිවි වායුගෝලය ස්ථර කිහිපයකට වෙන් කර දක්වනු ලැබේ.

1. පරිවර්තී ගෝලය - මුහුදු මට්ටමේ

සිට කි.මී.12 දක්වා.

2. ස්තර ගෝලය - පරිවර්තී ගෝලයේ සිට කි.මී. 50 දක්වා.

3. මධ්‍ය ගෝලය - ස්තර ගෝලයේ සිට කි.මී. 85 දක්වා

4. තාප ගෝලය - මධ්‍ය ගෝලයේ සිට කි.මී. 600 දක්වා

5. බාහිර ගෝලය - තාප ගෝලයේ සිට ඉහළට

වායුගෝලයේ මෙම ස්ථර අතුරින් තාප ගෝලයේදී අභ්‍යවකාශය ආරම්භ වේ.

එතැන් පටන් තවත් කිලෝ මීටර් දහස් ගණනක් දක්වා වායුගෝලය පැවැතියද, එම කලාපය අභ්‍යවකාශය ලෙස අප හඳුන්වන කලාපයට අයත් වේ. ඉතා තුනී වායු ස්ථරයක් ඇති මෙම කලාපය තුළ ක්‍රමයෙන් ඇතට යද්දී වායු ඝනත්වය තව දුරටත් ක්‍රමානුකූලව අඩු වේ. ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානය පෘථිවියට කිලෝ මීටර් 400ක් ඉහළින් පිහිටා ඇති අතර, එය පවතින්නේද තාප ගෝලයේයි. සියලු වන්දිකා කක්ෂගතව ඇත්තේද ඊට පහළ උසකිනි.

වායුගෝලයේ බාහිර ගෝලය සම්පූර්ණයෙන් අයත් වන්නේ අභ්‍යවකාශයටයි. එය කිලෝමීටර් 10,000ක පමණ දක්වා දුරක් විහිදී යා හැකි අතර,

යථාර්ථය...

ඉතා කලාතුරකින් වායු අනු ඵකිනෙක ගැටෙන මට්ටමට තුනී වායුවක් ඇත. එහෙත්, එම වායු අණු පෘථිවි ගුරුත්වය සමඟ තවදුරටත් බැඳී පවතින නිසා එම සීමාවද වායුගෝලය ලෙස සැලැකේ.

කෙසේ නමුත්, මෙම කලාපය වායු-ගෝලයට අයත් වුවත්, කිසි දින එම කලාපයේ වලාකුළු ඇතිවන්නේ නැත. වලාකුළු ඇතිවන්නේ පොළොවට ඉතා ආසන්න පරිවර්තී ගෝලයේ පමණි. එම නිසාම අභ්‍යවකාශයට අයත් කලාපයේ අහස ඉතා පැහැදිලිය. එහෙත්, හිරු එළිය විසුරුවාහැරීමට තරම් වායු ඝනත්වයක් නොමැති බැවින්, තවදුරටත් අහස නිල් පැහැයක් නොගනී. එම නිසා මෙම අභ්‍යවකාශ කලාපයේදී අහස කළු පැහැයෙන් දිස්වන අතර, අහසේ පැහැදිලි බව නිසා පෘථිවිය මත සිටින අප දකිනවාට වඩා තරු ප්‍රමාණයක් දැකිය හැකි වේ.

ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානය ක්‍ෂණිකව ඇත්තේ පෘථිවියේ සිට විශාල දුරකින්ද?

පෘථිවියේ අරය කිලෝමීටර් 6,350 ඉක්මවූ අගයක් ගනී. විෂ්කම්භය එමෙන් දෙගුණයකි. එහෙත්, ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානය පිහිටා ඇත්තේ, පෘථිවියේ සිට කිලෝමීටර් 400ක් තරම් ආසන්න දුරකිනි. එය ජේදුරුතුවූවේ සිට දෙවුන්දරතුවූවට පවතින දුරටත් අඩු අගයකි. හබල් දුරේක්‍ෂය ක්‍ෂණිකව ඇත්තේ කිලෝමීටර් 535ක දුරකිනි. සමහර වන්දිකා පෘථිවියේ සිට කිලෝමීටර් 160ක් තරම් ආසන්න දුරකින් ක්‍ෂණිකව ඇත. පෘථිවියට දුරින්ම ක්‍ෂණිකව ඇත්තේ, සන්නිවේදනය සහ කාලගුණ නිරීක්‍ෂණය සඳහා යොදා ගන්නා, සෑම විටම පෘථිවියේ නිශ්චිත ස්ථානයකට ඉහළින් පිහිටන භූ ස්ථාවර වන්දිකා වේ. ඒ නිවැරදිවම කිලෝමීටර් 35,786ක දුරකිනි. එය භූ ස්ථාවර කක්‍ෂය වේ.

පළමුවරට අභ්‍යවකාශය තරණය කළ මිනිසා වූ යූරි ගගාරින් මුහුදු මට්ටමේ සිට කිලෝමීටර් 327ක් ඉහළට ගමන් කළ අතර, අභ්‍යවකාශය තරණය කළ ප්‍රථම කාන්තාව වන වැලන්ටිනා තෙරස්කෝවා මුහුදු මට්ටමේ සිට කිලෝමීටර් 231ක් ඉහළට ගමන් කළාය. එක්සත් ජනපදය, එරට X-15 ගුවන් යානා කිලෝමීටර් 80ක ඉහළින් පැදවූ නියමුවන්ද අභ්‍යවකාශයට ගමන් ලෙස නම් කර ඇත. සඳ තරණය වැනි විශේෂ අවස්ථාවලදී හැර

බොහෝ අභ්‍යවකාශයට ගමන් කර ඇත්තේ ඉතා මෑත අභ්‍යවකාශය වෙතය.

අභ්‍යවකාශය කිසිවක් නොමැති හිස් තැනක්ද?

පෘථිවිය මත වායුගෝලය විවිධ වායු වර්ග ඇතුළු විවිධාකාර දේවලින් පිරී ඇතුවාක් මෙන්ම අභ්‍යවකාශයද කිසිදු හිස්තැනක් නොමැතිව විවිධ දේවලින් පිරීගිය ප්‍රදේශයකි. එහි ඇති සමහරක් මෙසේ හඳුනාගත හැකිය.

1. වායු අණු - අභ්‍යවකාශ සීමාවට අයත් පෘථිවි වායුගෝලයේ වායු අණු පවතින අතර, ඉන් ඔබ්බෙහිද වායු අණු පවතී. විශේෂයෙන් මහාපිපිරුම සමඟ බිහිවූ එහෙත්, තරු වටා එකතු නොවූ හයිඩ්‍රජන් සහ හීලියම් ඒ අතර ඇත. නමුත්, එය ආශ්වාස කිරීමට ප්‍රමාණවත් නොවන තරම් අතිශයින් තුනීව ඇත.

2. දුහුවිලි අංශු - ග්‍රහලෝක, ග්‍රහක ඵකිනෙක ගැටීම නිසා විසිර ඇති දුහුවිලි මෙන්ම තරු පුපුරා යාමේදී නිර්මාණය වූ බර පරමාණු වර්ගද අභ්‍යවකාශය පුරා විසිරී ඇත.

3. විවිධ අංශු - උප පරමාණුක අංශු ඇතුළු විවිධ අංශු විශ්වය බිහිවූ දා සිට අභ්‍යවකාශය පුරා පිරී පවතී. ආලෝකය ඇතුළු විද්‍යුත් චුම්භක තරංග, ගුරුත්වය ආදිය පවතින්නේද ෆෝටෝන, ග්‍රැවිටෝන වැනි අංශු මගින් වන අතර, ඒවා අභ්‍යවකාශය පුරා පැතිර පවතී. මීට අමතරව මහා පිපිරුමෙන් මෙන්ම තරු පිපිරී යාමෙන් නිර්මාණය වූ විවිධ විකිරණ මෙන්ම සූර්ය සුළං පවා අංශුමය ක්‍රියාකාරීත්වයක් පවතින දේ වෙයි. නියුට්‍රිනෝ වැනි ස්කන්ධය නොගිණිය හැකි තරම් කුඩා අංශුද ඇත. ඒවාද අභ්‍යවකාශය පුරා පැතිර පවතී.

4. අඳුරු පදාර්ථ සහ අඳුරු ශක්තිය - පෘථිවිය මත අපට හමු නොවෙන, මෙතෙක් අප හඳුනා නොගත් පදාර්ථ සහ ශක්තීන්ගෙන්ද අභ්‍යවකාශය පිරී පවතී. මෙම හඳුනා නොගත් පදාර්ථ (27%ක් පමණ) සහ ශක්තීන් (68%ක් පමණ), මෙතෙක් අප හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රමාණයට (5%කට පමණ) වඩා අතිශයින්

ගගනගාමී බෲස් මැක්කැන්ඩිල්ස් 1984දී යානයට සම්බන්ධ කළ රැහැන රහිතව අභ්‍යවකාශයේ සැරිසැරූ අයුරු.

වැඩිය.

අභ්‍යවකාශය මේ සියල්ලෙන්ම පිරී ඇති අතර, එය වායුගෝලයට වඩා සංකීර්ණ තත්ත්වයකි. විශ්වයේ 'ද්‍රව්‍ය' නොමැති හිස් අවකාශයක් නොපවතින බවට මාක්ස්වාදයේ පැවසෙන පරිදි අභ්‍යවකාශය කිසිත් නැති හිස් තැනක් නොවන අතර, 'ද්‍රව්‍ය' ගුණ සහිත ඒවායින් පිරී පවතී.

අභ්‍යවකාශයට යාම යනු ගුරුත්වයෙන් මිදීමක්ද?

ගුරුත්වය නොමැති කිසිදු ස්ථානයක් අභ්‍යවකාශයේ නොමැත. නිව්ටන්ගේ ගුරුත්වාකර්ෂණ නියමය අනුව ඕනෑම ස්කන්ධයක් විසින් ඇති කරන ගුරුත්වයක් අනන්තය දක්වා බලපැවැත්වේ. එම නිසා අභ්‍යවකාශයේ ගුරුත්වය නොමැති ස්ථාන නොමැති අතර, ගුරුත්වය සමතුලිත වන ස්ථාන නම් පැවැතිය හැකිය. පෘථිවිය ඇතුළු ග්‍රහයන් සූර්යයා වටා පරිභ්‍රමණය වන්නේද සූර්යයාගේ ගුරුත්වය අප සෞරග්‍රහ මණ්ඩලය බැඳ තබාගෙන ඇති බැවිනි.

මුහුදු මට්ටමේ සිට කිලෝමීටර් 400ක් ඉහළින් පවතින ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානයේ සිටින ගගනගාමීන් පාවෙමින් සිටියද, පෘථිවි ගුරුත්වයෙන් 90%කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ඔවුන් මත බලපැවැත්වේ. සඳ මත ගුරුත්වය පෘථිවිය මත මෙන් 17%ක් පමණ වේ. එහෙත්, සඳ මත ඇවිදීමට හැකි වුවද, ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානයේ සිටින ගගනගාමීන් පාවෙමින් සිටියි.

ගගනගාමීන් පාවෙන්නේ ගුරුත්වය නැති නිසාද?

එයට හේතුව වන්නේ ජාත්‍යන්තර අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානය පැයට කිලෝමීටර් 28,000ක පමණ වේගයෙන් පෘථිවිය වටා ක්‍ෂණිකව පැවැතීමයි. ක්‍ෂණිකවීමක් යනු 'නිදහස් වැටීමක්' (Free fall). අපි විදුලි සෝපානයක

හංගේරියාවේ වසර 16ක අන්ත දක්ෂිණාංශික පාලනය බිඳවැටේ

පසුගිය අප්‍රේල් 12 වැනි දින පැවැති හංගේරියානු පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය තුළින් මෙතෙක් වසර දහසයක් අඛණ්ඩව පැවැති වික්ටර් ඕබ්‍රියන්ගේ නායකත්වයෙන් යුතු ෆිදෙස් (Fidesz) පක්ෂයේ පාලනය අන්ත පරාජයකට ලක් විය. පැවැති මැතිවරණයෙන් 199කින් සමන්විත පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ප්‍රමාණයෙන්

141ක මන්ත්‍රී ධුර ප්‍රමාණයක් ජයග්‍රහණය කරමින්, පීටර් මැගයර්ගේ නායකත්වයෙන් යුතු ටිස්සා (Tisza) පක්ෂය බලය අත්පත් කරගැනීමට සමත් විය. 1998දී ප්‍රථම වරට බලයට පැමිණි වික්ටර් ඕබ්‍රියන්ගේ පාලනය 2002 තෙක් පැවැතිණි. පසුව නැවත 2010දී බලයට පැමිණ 2026 තෙක් අඛණ්ඩව පාලනය රැගෙන ගියේය. පැවැති ඕබ්‍රියන් පාලනය හැදින්වූයේ අන්ත දක්ෂිණාංශික අධිකාරිවාදී පාලනයක් ලෙසය. යුරෝපයන් සමග අඛණ්ඩව ගැටුම් ඇති කරගත් ඕබ්‍රියන් පාලනය එක විට රුසියානු පුටින් පාලනය සමඟත් ඇමෙරිකානු ට්‍රම්ප් පාලනය සමඟත් සමීප සබඳතා පැවැත්වීය. යුක්‍රේන-රුසියානු යුද්ධයේදී යුරෝපයේ විරෝධය මැද යුද්ධය සඳහා රුසියාව වෙත සහාය ඕබ්‍රියන් පාලනය විසින් ලබා දීමට කටයුතු කරනු ලැබීය. ඕබ්‍රියන් පාලනයේම කොටස්කරුවකු වන

පීටර් මැගයර් 2024 මුලදී එම පාලනයට විරෝධය දක්වමින්, ඔහු දැරූ රජයේ තනතුරුවලින් ඉවත් විය. ඉන්පසු ඔහු ටිස්සා (Tisza) පක්ෂයේ නායකත්වය ලබා ගනිමින් ඕබ්‍රියන් පාලනයට එදිරිව කටයුතු කරමින්, මැතිවරණ ජයග්‍රහණය ලබා ගන්නා ලදී. පීටර් මැගයර්ගේ ටිස්සා (Tisza) පක්ෂය මධ්‍ය දක්ෂිණාංශික සහ යුරෝපා හිතවාදී ලෙස කටයුතු කරමින් ඇත. කෙසේ නමුත්, මැතිවරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා යුරෝපීය ධනාත්මකයන්ගේ ධනය භාවිත කරන ලද බවට චෝදනා මේ වන විට එල්ල වෙමින් ඇත. මෙතෙක් හංගේරියානු වාමාංශය නියෝජනය කරමින්, පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන ලද හංගේරියානු සමාජවාදී පක්ෂයට මෙවර තම සියලු මන්ත්‍රී ධුර අහිමි වූ අතර, එයින් හංගේරියානු වාමාංශය තුළ ප්‍රබල පසුබෑමක් මේ වන විට සටහන් වෙමින් ඇත.

ඉරානයට චිරේනි අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධයෙන් සමාගම්වල ලාභය වාර්තාගත ලෙස ඉහළට

පසුගිය සමයේ මැදපෙරදිග කලාපයේ ඇතිවූ යුද්ධය තත්ත්වයන් හේතු කොටගෙන මේ වන විට ලොව පුරා ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වයන් අඛණ්ඩව පහළ වැටෙමින් පවතී. තෙල් හිඟයත්, ඒ හේතුවෙන් ඇති වන උද්ධමනයත් ආදිය හේතු කොටගෙන ජනතාවගේ දෛනික කටයුතු සැලැකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩාලව ඇත. නමුත්, ඒ අතරම ක්ෂේත්‍ර කිහිපයක දැවැන්ත සමාගම්වල ලාභය යුද්ධය හේතුවෙන් විශාල වශයෙන් ඉහළ යමින් පවතී.

(BP) 2025හි පළමු කාර්තුවේ ලාභය ඩොලර් බිලියන 1.38ක් වන විට 2026 පළමු කාර්තුව තුළ ඩොලර් බිලියන 3.2ක ලාභයක් අත්පත් කරගෙන ඇත. ෂෙල් සමාගම 2025හි පළමු කාර්තුවේ ඩොලර් බිලියන 5.58ක ලාභයක් අත්පත් කරගන්නා විට 2026 පළමු කාර්තුව තුළ ඩොලර් බිලියන 6.92ක ලාභයක් අත්පත් කරගෙන ඇත. බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධානතම බැංකුවක් වන ජේ.පී. මෝගන් බැංකුව 2026 පළමු කාර්තුව තුළ ඩොලර් බිලියන 11.6ක ලාභයක් ලබා ගනිමින්, ඔවුන්ගේ ඉතිහාසයේ දෙවැනි වැඩිම ලාභය අත්පත් කරගෙන ඇත. 'බී.ඒ.ඊ. සිස්ටම්ස්' (BAE Systems) වැනි යුද

උපකරණ සමාගම් ඉතිහාසය තුළ කොටස් වෙළෙඳපොළේ තම කොටස්වල මිලෙහි ඉහලම අගය වාර්තා කර ඇත. ධනවාදය තුළ යුද්ධ යනු සමාගම්වල ලාභය උදෙසා සිදු කරන නිර්මාණයන් බව යුද වකවානු සමඟ ලොව පුරා ප්‍රධාන සමාගම්වල ලාභ සංසන්දනයෙන් අපට අත්දැකීම ලබා දෙමින් ඇත.

සමස්ත තෙල් සහ ගෑස් ප්‍රවාහනයෙන් පහෙන් එකක් හෝමෝස් සමුද්‍ර සන්ධිය හරහා වැටී ඇති තත්ත්වය හේතුවෙන් මෙම ප්‍රවාහන කටයුතු අඩාලව තිබේ. බ්‍රිතාන්‍යය පදනම් කර ගත් තෙල් සහ ගෑස් සමාගමක් වන 'බ්‍රිටිෂ් පෙට්‍රෝලියම්'

වියට්නාමයේ නව ජනාධිපති - ටෝ ලාම්

වියට්නාමයේ පැවැත් වූ ව්‍යවස්ථාදායක සභා මැතිවරණයෙන් පසුව අප්‍රේල් 7 වන දින පැවැත්වූ නව ව්‍යවස්ථාදායක සභාව විසින් ටෝ ලාම් වියට්නාමයේ නව ජනාධිපති ලෙස නින්දරයෙන් පත් කරනු ලැබීය. වියට්නාම් කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ප්‍රධාන ලේකම් ලෙස වසර දෙකක සිට කටයුතු කරමින් සිටි ටෝ ලාම් ජනාධිපති ධුරයට පත් වූ දෙවන අවස්ථාව මෙය විය. වියට්නාම් රජයේ

මහජන ආරක්ෂක ඇමතිවරයා ලෙස පසුගිය සමයේ කටයුතු කළ ටෝ ලාම් වියට්නාමය මැනකාලීනව රැගෙන ගිය දූෂණ විරෝධී වැඩපිළිවෙළ සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අමාත්‍යවරයකු ලෙස ඔහු විසින් ප්‍රමුඛ පෙළේ කාර්යභාරයක් පසුගිය කාලය තුළ ඉටු කරන ලදී. ඔහුගේ පළමු නිල සංචාරය චීනය වෙත සිදු කළ අතර, මිලග සංචාර ඉන්දියාව සහ ශ්‍රී ලංකාව වෙත සිදු කිරීමට නියමිතව ඇත.

ආර්ථික සංවර්ධනයට පිවිසුමක්.....

01 - පිටුවෙන්

විස්තරය	2025 ජන - මාර්තු	2026 ජන - මාර්තු
සංචාරක පැමිණීම	722,276	740,634
සංචාරක ආදායම ඩො.මි.	332	295
විදෙස් ප්‍රේමණ - ඩො.මි.	1814	2295
වගු අංක 04		

විදේශ විනිමය යහපත් කළමනාකරණය නිසා ඩොලරයේ අගය ද ඉතා විශාල වෙනසකට භාජනය නොවී පවත්වාගෙන යාමට හැකි විය. 2025 වසරේ මාර්තු මාසයේ ඩොලරයේ සාමාන්‍ය අගය 295.95ක් වූ අතර,

එය 2026 මාර්තු මාසයේ 311.91ක් ලෙස වාර්තා වී තිබේ. මැදපෙරදිග යුදමය තත්ත්වය හේතුවෙන් බොරතෙල් මිල ඉතා විශාල වශයෙන් ඉහළ ගොස් ඇති අවස්ථාවකදී වුවද, මෙම මට්ටමින් විනිමය අනුපාත පවත්වා ගැනීමට හැකි වීම විශාල ජයග්‍රහණයකි.

එලෙසම මහජන කේන්ද්‍රීය ආණ්ඩුවක් ලෙස ආර්ථිකයේ ප්‍රතිලාභ ජනනාවට ගලාගෙන යන අයුරින් කටයුතු කිරීමද පසුගිය කාලයේ දක්නට ලැබිණි. සුළු කුණාටුවෙන් හානියට පත්වූවන්ට වන්දි ලබා දීමේදී දැක්වූ දායකත්වයත්, 'අස්වැසුම' ඉහළ දැමීම, පොහොර සහනාධාරය ඉහළ දැමීම වැනි සමාජ සුභසාධන කටයුතු සඳහා වන වියදම් ඉතා විශාල වශයෙන් ඉහළ දැමීමද මෙම ආර්ථිකයේ ප්‍රතිලාභ ජනනාව අතරට ගලා යන බවට දැක්විය හැකි උදාහරණ කිහිපයකි.

අර්බුද හමුවේ

02 - පිටුවෙන්

වතු කම්කරුවන්ගේ දෛනික අවම වැටුප රුපියල් 1,750.00 දක්වා වැඩි කර ඇත.

විනිමය අනුපාතික කළමනාකරණය සහ විදේශ සංචිත

2022 වසරේදී කෘත්‍රීමව රුපියල පාලනය කිරීම නිසා සිදු වූ ආර්ථික කඩාවැටීම වෙනුවට වර්තමානයේ IMF වැඩසටහනට අනුකූල වෙළෙඳපොළ පාදක නමයශීලී විනිමය අනුපාතිකයක් ක්‍රියාත්මක වේ.

2022දී ඩොලර් බිලියන 1.9ක් දක්වා පහත වැටී තිබූ දළ නිල විදේශ සංචිත, 2026 මුල් භාගය වන විට ඩොලර් බිලියන 7.3ක් දක්වා වර්ධනය කරගෙන ඇත. (ඉන්ධන ආනයන වියදම් ඉහළ යාම නිසා එය 2026 මැයි වන විට ඩොලර් බිලියන 6.8ක් වී ඇත).

සුවිශේෂී කරුණක් වන්නේ, 2025 වසරේදී ඩොලර් මිලියන 500ක වාහන ආනයනය කර සහ ඩොලර් මිලියන 5,149ක ණය වාරික ගෙවා තිබියදීත්, ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ ඉහළම ජංගම ගිණුමේ අතිරික්තය වන ඩොලර් බිලියන 1.7ක් වාර්තා කිරීමය.

වර්තමාන රජය සාර්ව ආර්ථිකය ඉලක්ක කරා නිරවද්‍යව කළමනාකරණය කරන බවට මෙය කදිම නිදසුනකි.

මෙලෙස ජාත්‍යන්තර යුදමය තත්ත්වයන් සහ දිට්වා සුළිකුණාටුව වැනි පාලනය කළ නොහැකි බාධක හමුවේ වුවද, ලංකාවේ ආර්ථිකය ස්ථාවර මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම මෙවැනි කෙටිකාලීන රජයකට කිසිසේත්ම කළ හැකි කාර්යයක් නොවුණත්, වර්තමාන රජය එම අභියෝගය ජයගෙන තිබේ.

අභ්‍යවකාශ

04-05 - පිටුවෙන්

සිටියදී, එහි කේබලය කැඩී ගියහොත්, සෝපානයේ සිටින අප මත ගුරුත්වය ක්‍රියාත්මක වුවද, එම ගුරුත්වය නොදැනී යන්නේ අප ගුරුත්වය යටතේ නිදහස් වැටීමක සිටින නිසාවෙනි. එය සෝපානය තුළ අප පාවෙන තත්ත්වයක් ඇති කරයි. යම් වස්තුවක් පෘථිවිය වටා කක්‍ෂගත වීම යනු එහි ගුරුත්වය යටතේ සිදුවන නිදහස් වැටීමකි. මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ ගුරුත්වය යටතේ වැටුණද, එයට පවතින අධික වේගය විසින් එම වැටීම පෘථිවිය මතට කඩාවැටීමක් සිදු නොකිරීමයි.

ඔහුට දැනේ. ඔහු තමන්ගේ යානාවෙන් හෝ අභ්‍යවකාශ මධ්‍යස්ථානයෙන් පිටතට පැමිණියද, ඔහුට එම ප්‍රවේගයම පවතින නිසා තවදුරටත් පාවෙමින් සිටින්නා සේ දැනේ. මෙය සැබැවින්ම ගුරුත්වය අහිමි වීමක් නොව ගුරුත්වය අහිමි වූ ලෙස ක්‍රියා කිරීමක් පමණක් නිසා මෙය 'ශුන්‍ය ගුරුත්වය' ලෙස නොව 'ක්‍ෂුද්‍ර ගුරුත්වය' ලෙස හඳුන්වනු ලබයි.

අභ්‍යවකාශය අධික සීතලකින් ග්‍රහණ ද?

අභ්‍යවකාශයේ නිශ්චිත උෂ්ණත්වයක් නොමැත. එහි වායු අණු වැනි දෑ ඉතා විරලවීම නිසා උෂ්ණත්වය මැනීමද ඉතා සංකීර්ණ කාර්යයකි. අපට ආසන්න අභ්‍යවකාශයේ උණුසුම තීරණය වන්නේ සූර්යයාට නිරාවරණය වීම හෝ ආවරණය වීම මතයි.

පෘථිවියට ආසන්න අභ්‍යවකාශයේ සූර්යයාට නිරාවරණය වන පෙදෙස සාමාන්‍යයෙන් සෙල්සියස් අංශක 120ක් තරම් ඉහළ අගයක් ගනී. එය පෘථිවිය මත ඇති උෂ්ණත්වයටත් වඩා ඉතා අධික වන අතර, ජලය හුමාලය බවට පත්වන උෂ්ණත්වයද ඉක්මවා යාමකි. එහෙත්, පෘථිවියට ආසන්නයේ, සූර්යයාට ආවරණය වන ප්‍රදේශයේ උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක -150ක් තරම් අඩු අගයක් ගනී. එය ජලය අයිස් බවට පත්වන උෂ්ණත්වයටත් වඩා අඩු අගයකි.

එහෙත්, අභ්‍යවකාශයේ තරු හෝ ග්‍රහලෝකවලින් හෝ ඉතා ඈත හුදෙකලා ස්ථානවල උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක -270ක් තරම් අඩු අගයක් ගනී. එය නිරපේක්‍ෂ ශුන්‍යයට ඉතා ආසන්න අගයකි.

යුද්ධය.....

08 - පිටුවෙන්

(එය ප්‍රතිගාමී ද නැතහොත් විප්ලවවාදී ද) තීරණය වන්නේ නොවේ. එය තීරණය වන්නේ යුද්ධය කරන්නේ කුමන පන්තියද, යුද්ධයෙන් ඉදිරියට ගෙන යන්නේ කුමන දේශපාලනයක්ද යන්න අනුවය." -ලෙනින්, තෝරා ගත් කෘතී, 9 වැනි වෙළුම,

74 වැනි පිටුව. අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය යනු මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයේ ලාභය වෙනුවෙන් මානව වර්ගයා බිලි දෙන මිලේච්ඡ ක්‍රියාවලියකි. එහෙත්, පීඩිත ජනතාව විසින් අධිරාජ්‍යවාදී සහ ධනපති

පීඩනයට එරෙහිව දියත් කරන විප්ලවවාදී අරගලය, සියලු යුද්ධ නිම කරන අවසාන යුද්ධයට මඟපාදයි. පන්ති රහිත අනාගත කොමියුනිස්ට් සමාජයක් තුළ පමණක් මෙම මානව විරෝධී යුද්ධ සදාකාලිකවම නිමාවට පත් වනු ඇත.

යුද්ධය

පෞද්ගලික දේපළ ක්‍රමය මත පදනම් වූ පන්ති බෙදීමක් සමඟය. එබැවින්, යුද්ධය හා පන්ති අරගලය අතර නොවෙනස් සබඳතාවක් පවතී. ලෙනින්වාදී ඉගැන්වීම්වලට අනුව

එසේම, අධිරාජ්‍යවාදී බලවතුන් අතර පවතින අන්තර්-අධිරාජ්‍ය ප්‍රතිවිරෝධයන් උච්චස්ථානයට පත් වීමෙන් පළමු සහ දෙවන ලෝක යුද්ධ නිර්මාණය වූවාසේම වත්මන් ගෝලීය අස්ථාවරත්වය ද නිර්මාණය වී තිබේ.

වත්මන් ලෝක දේශපාලන ගමන්මග තුළ 'යුද්ධය' මගින් මුළුමනින්ම මිනිස් සංහතියම බරපතල අනතුරකට ඇදදමා තිබේ. සමස්ත ලෝකය පුරා ව්‍යාප්ත වන මෙම යුද ක්‍රියාවලිය නිසා මහා මිනිස් සංහාරයන් මෙන්ම සාගින්න, ආබාධිත බව, අවතැන්වීම්, මානසික පීඩාවන් සහ ආර්ථික අර්බුද වැනි බරපතල සමාජීය ප්‍රශ්න ගණනාවක් උද්ගත වී තිබේ. යුද්ධය පවතින රටවලට පමණක් නොව ඉන් පිටත රටවලටද සෘජු හා වක්‍ර ආකාරයෙන් මෙහි බලපෑම දැඩිව එල්ල වෙමින් පවතී.

සෑම විටම යුද්ධය විශ්ලේෂණය කළ යුත්තේ පන්ති අරගලයට සාපේක්ෂවය. ප්‍රධාන වශයෙන් යුද්ධය දෙයාකාරයකින් හඳුනාගත හැකිය:

1. අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය (ප්‍රතිගාමී යුද්ධය).
2. සිවිල් යුද්ධය හෙවත් පන්ති අරගලයේ යුද්ධය (විප්ලවවාදී යුද්ධය).

අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය: මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයේ මිලේච්ඡත්වය

ධනවාදය මේ මොහොතේ පවතින්නේ එහි ඉහළම සහ අවසන් අදියර වන අධිරාජ්‍යවාදී අවධිය තුළය. මෙය ඒකාධිකාරී ධනවාදයයි. මෙහි මූලික ලක්ෂණය වන්නේ කාර්මික ප්‍රාග්ධනය සහ බැංකු ප්‍රාග්ධනය ඒකාබද්ධ වීමෙන් බිහි වූ 'මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය' විසින් ලෝකය පාලනය කරනු ලැබීමයි.

ලෝකය ආර්ථික වශයෙන් සහ භෞමික වශයෙන් යළි යළිත් බෙදාගැනීමේ අවශ්‍යතාව මත අධිරාජ්‍යවාදී රටවල් විසින් පරිධියේ රටවල් මත තම ආධිපත්‍යය පැතිරවීමට යුද්ධය මෙවලමක් කර ගනී. මෙහිදී:

- ✦ රටවල් කැබැලි කර දුර්වල කිරීම.
- ✦ තමන්ට ගැනි අතකොලු පාලන තන්ත්‍රයන් පිහිටුවා ගැනීම.
- ✦ සෘජු ආක්‍රමණ හරහා ස්වාභාවික සම්පත් කොල්ලකෑම ආදිය සිදු වේ.

වර්තමානයේ අප දකින බොහෝ ජාතිවාදී සහ ආගමවාදී ගැටුම් පිටුපස පවතින්නේ මෙම අධිරාජ්‍යවාදී කුමන්ත්‍රණකාරී මැදිහත්වීම්ය.

"ප්‍රාග්ධනයට සෑහෙන ලාභයක් ලැබෙනවා නම්, එය ඕනෑම දෙයකට නිර්භීත වෙනවා. සියයට 100ක ලාභයක් ලැබෙනවා නම්, එය සෑම මානව නීතියක්ම පාගා දමන්න සූදානම්. සියයට 300ක ලාභයක් ලැබෙනවා නම්, එය නොකරන අපරාධයක් නැහැ; ගන්න බැරි අවදානමක් නැහැ."

- කාල් මාක්ස්, 'ප්‍රාග්ධනය'.

සිවිල් යුද්ධය සහ විමුක්ති අරගලය

පන්ති සටනේ තියුණුම අවස්ථාව වන්නේ සිවිල් යුද්ධයයි. මෙය පීඩිත පන්තිය විසින් පීඩිත පන්තිය වෙතින් බලය අත්පත් කර ගැනීම සඳහා මෙහෙයවනු ලබන අරගලයකි. එය දේශීය ධනපති පන්තියට මෙන්ම, ඔවුන් නඩත්තු කරන අධිරාජ්‍යවාදයටද එරෙහිවූ ඒකාබද්ධ සටනකි. ජාතික විමුක්ති අරගල තුළ මතු වන්නේ මෙවන් විප්ලවවාදී ස්වරූපයකි.

පන්ති අරගලය පිළිගන්නා ඕනෑම දේශපාලන ව්‍යාපාරයකට සිවිල් යුද්ධයද දේශපාලන යථාර්ථයක් ලෙස පිළිගැනීමට සිදුවේ. නිර්ධන පන්ති ව්‍යාපාරයේ සංවිධාන ශක්තිය සහ බහුජන පදනම මත මෙම පන්ති ගැටුමෙහි තියුණු බව තීරණය වේ.

මාක්ස් - ලෙනින්වාදී විග්‍රහයට අනුව යුද්ධයක ස්වභාවය තීරණය කිරීමේදී ලෙනින් මෙසේ සඳහන් කළේය:

"ප්‍රභාතකයා කවුරුන්ද? නැතහොත්, සතුරා කඳවුරු බැඳගෙන සිටින්නේ කාගේ රටෙහිද යන්න අනුව යුද්ධයෙහි ස්වභාවය

විශේෂයෙන්ම 'රුසියා - යුක්‍රේන යුද්ධය', ගාසා තීරය කේන්ද්‍ර කර ගත් 'ර්ග්‍රායලයේ පලස්තීන සංහාරය' මෙන්ම මැදපෙරදිග කලාපය තුළ ඇවිලෙමින් පවතින එක්සත් ජනපද - ඉරාන ගැටුම්කාරී තත්ත්වයන් මීට කදිම නිදසුන්ය. මෙම යුද්ධ හුදු දේශසීමා අරගල නොව ගෝලීය ප්‍රාග්ධනයේ උපායමාර්ගික අවශ්‍යතාවන් මත මෙහෙයවනු ලබන ව්‍යසනයන්ය.

මානව සමාජයේ වර්ධනයට අනුරූපව යුද්ධයේ ස්වරූපයද විවිධාකාරයෙන් විකාශනය වී තිබේ. සමාජ පරිවර්තන ක්‍රියාවලියකට සක්‍රීය දායකත්වයක් සපයන දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් ලෙස යුද්ධය පිළිබඳ නිවැරදි මාක්ස් - ලෙනින්වාදී විග්‍රහයක් කර ගැනීම අවශ්‍ය වන්නේ එබැවිනි.

පන්ති රහිත ප්‍රාථමික සාමූහික සමාජයේ පැවැති ගැටුම්වල ස්වභාවය, පන්ති සමාජයක බිහිවීමත් සමඟ මූලිකවම වෙනස් විය. වත්මන් ස්වරූපයේ යුද්ධ පැනනගින්නේ

"සිවිල් යුද්ධය යනු පන්ති අරගලයේ ඉතාමත් තියුණු අරගල ආකෘතිය බවත්, පන්ති අතර ආර්ථික සහ දේශපාලන සටන සහ සංග්‍රාම නැවත නැවතත් ඇතිවෙමින්, පුළුල් වෙමින්, තියුණු වෙමින්, පන්ති අරගලය එක පන්තියක් තවත් පන්තියකට විරුද්ධව ආයුධ සන්නද්ධව කරන අරගලයක් බවට පරිවර්තනය වන එම අවස්ථාව බවත්, සියලුම යුරෝපීය විප්ලවවල මෙන්ම මෙම විප්ලවයේ අත්දැකීම්වලින් පෙනේ. තරමක් දුරට හෝ නිදහස් සහ දියුණු රටවල් සියල්ලෙහිම ඔොහොමයක් අවස්ථාවල නිතරම පාහේ සිවිල් යුද්ධ ඇතිවන්නේ ධනපති ක්‍රමයේ මුළුමනින් ආර්ථික සංවර්ධනය ම විසින් ලෝකය මුළුල්ලේම වන නවීන සමාජයේ මුළු ඉතිහාසයම විසින් නිර්මාණය කරනු ලබන්නාවූ සහ ගැඹුරු කරනු ලබන්නාවූ අනෙකුත් සතුරුතා තත්ත්වයක් දරන පන්ති අතරය. වෙනත් වචනවලින් කියතොත්, සිවිල් යුද්ධ ඇතිවන්නේ ධනපති පන්තිය සහ නිර්ධන පන්තිය අතරය."

-ලෙනින් - වෙළුම 05 - 281 පිටුව